

בש"פ 2871/15 - מדינת ישראל נגד רחמים פלח

בבית המשפט העליון

בש"פ 2871/15

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: רחמים פלח

בקשה להארכת מעצר ראשונה לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: ט"ז באייר התשע"ה (5.5.2015)

בשם המבקשת: עו"ד עילית מידן

בשם המשיב: עו"ד אפרת נחמני-בר

החלטה

1. בפני בקשה להארכת מעצר ראשונה של המשיב לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) החל מיום 6.5.2015 בתשעים יום או עד למתן פסק דין בת"פ 2075-08-14 בבית משפט השלום בנתניה, לפי המוקדם.

עמוד 1

2. ביום 6.8.2014 הוגש לבית משפט השלום כתב אישום כנגד המשיב, המגולל מסכת ארוכה של עבירות רכוש, מרמה, התחזות וזיוף, אשר ברובן נעברו במשותף עם י' (שלהלן יכוננו יחדיו: השותפים או השניים). בהמשך, תוקן כתב האישום בכל הנוגע לגובה הסכומים שעל-פי הנתען קיבל המשיב במרמה. באופן כללי, על פי האמור בכתב האישום, החל משנת 2012 ועד למועד מעצרו של המשיב, קשרו הוא ו-י' קשר לביצוע העבירות באמצעות גניבת זהותם של המתלוננים וזיוף תעודות, מסמכים ושיקים על שמם. לשם כך, על-פי הנתען, הקימו השניים מעבדה לזיוף מסמכים. כחלק מהשיטה שבה פעלו, המשיב ושותפו סרקו את תעודות הזהות המקוריות של המתלוננים, ובמקום בו הופיעו תמונותיהם של המתלוננים על גבי התעודות הסרוקות הם "ריתכו" את תמונותיהם שלהם. באמצעות תעודות הזהות המזויפות כמו גם באמצעות מסמכים נוספים שזיפו, התחזו השניים למתלוננים ועשו בזהותם שימוש לצורכיהם.
3. כל אחד מחמשת האישומים הכלולים בכתב האישום המתוקן מתאר מעשי מרמה אחרים שביצעו השותפים באמצעות זהויותיהם של המתלוננים. באישום הראשון מתוארת התחזות של השותפים לצורך פתיחת חשבונות בנק בזהות שאולה, אשר באמצעותם בוצעו עסקאות רבות, שהיקפן הכולל עומד על 622,839 שקל, וכן ניסיון לבצע עסקאות נוספות בהיקף של כ-20,000 שקל. כמו כן, מתואר באישום זה כי השותפים "עיבדו" אישורים שקיבלו במטרה על הגשת תלונה כך שהוסיפו בהם את שמם של המתלוננים, כדי לבסס את הטענה שלא הם משכו המחאות ללא כיסוי וכך למנוע את חסימת חשבונות הבנק שפתחו; באישום השני מתואר כי השותפים השתמשו בזהותו של אחד המתלוננים על מנת לתת שיקים למשכיר נכס כדמי שכירות; באישום השלישי מתואר כי השותפים פנו לשני רואי חשבון שונים כדי שיתחוו עבורם תיקי עוסק מורשה ברשויות המס תוך שימוש בזהויות מזויפות, על מנת לקבל תשלומי הוצאות מרשויות המס, בין היתר בגין חוזה השכירות שברשותם, אשר גם בו זיפו את זהותם ואף את הסכום הנקוב; באישום הרביעי נכללת התייחסות לזיוף זהותם של תשעה קורבנות נוספים; באישום החמישי מתואר כי המשיב עשה שימוש בזהויות גנובות נוספות, כמו גם בחותמת של עורך-דין אשר הגיעה לידיהם, ובאמצעותן זייפו חתימות על שטר חוב שיועד לשמש כערבות לשכירות דירה עבור המשיב ומשפחתו.
4. בגין המעשים המתוארים הואשם המשיב בעבירות הבאות: קשירת קשר לביצוע פשע (קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות) (ריבוי עבירות) לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); שימוש במסמך מזויף (ריבוי עבירות) לפי סעיף 420 בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין; התחזות כאדם אחר בכוונה להונות (ריבוי עבירות) לפי סעיפים 441 רישא ו-29 לחוק העונשין; גניבה (ריבוי עבירות) לפי סעיפים 384 ו-29 לחוק העונשין; קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (ריבוי עבירות) לפי סעיפים 415 ו-29 לחוק העונשין וניסיון לעשות כן לפי סעיף 25 לחוק זה; הונאה בכרטיס חיוב בנסיבות מחמירות לפי סעיף 17 סיפא לחוק כרטיסי חיוב התשמ"ו-1986; הודעה כוזבת לפי סעיפים 243 ו-29 לחוק העונשין; וזיוף בנסיבות מחמירות (ריבוי עבירות) לפי סעיף 418 סיפא לחוק העונשין.
5. בד בבד עם הגשת כתב האישום המקורי הוגשה בקשה לעצור את המשיב עד תום ההליכים המשפטיים בעניינו. המבקשת טענה שיש בידיה ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות למשיב. כמו כן, המבקשת טענה כי בשים לב לשיטת הזיוף המקצועית ולהיקף השימוש הרחב בה - הן לעניין כמות העבירות הן לעניין סכומי המרמה - הרי שמסוכנותו של המשיב גבוהה.
6. לאחר שנדחו מספר דיונים בבקשה למעצר עד תום ההליכים, בעיקר בגין קשיים בהסדרת ייצוגו של המשיב,

ביום 23.10.2014 הסכימה באת-כוחו של המשיב לקיומן של ראיות לכאורה וביקשה לבחון בעניינו חלופת מעצר מתאימה. ביום 16.11.2014 הוגש תסקיר מעצר בעניינו של המשיב, שבו נאמר כי לא נמצאה חלופת מעצר מתאימה עבורו. בשלב זה הסכים בא-כוחו של המשיב באותה עת למעצרו עד תום ההליכים.

7. תחילת הדיון בהליך העיקרי התעכבה - בשל חילופים בייצוגו של המשיב, וכן בשל תיקון כתב האישום, הוספת חומרי חקירה וניסיונותיהם של הצדדים להגיע להסדר. בהמשך, נוכח חלוף הזמן ומעצרו הממושך של המשיב, בית משפט השלום קבע במסגרת ההליך העיקרי כי יש לשמוע את ההוכחות באופן מהיר ואינטנסיבי, וקבע מועדי הוכחות בסמיכות רבה זה לזה, אשר הקרוב שבהם צפוי להיערך ביום 7.5.2015.

הבקשה הנוכחית

8. משלא הסתיים משפטו של המשיב בתום תשעה חודשים, המדינה מבקשת להאריך את מעצרו בתשעים ימים לפי סעיף 62 לחוק המעצרים. המבקשת טוענת כי יש מקום להארכת מעצרו של המשיב, בהתחשב במסוכנותו כפי שזו נלמדת מן המיוחס לו בכתב האישום - עבירות רבות, אשר כללו זיוף ומרמה במגוון דרכים ובהיקף גדול ובוצעו לאורך תקופה ממושכת, בתחכום רב ובשיטתיות, לרבות תוך מסירתן של הודעות כוזבות למשטרה וזיופם של אישורים משטריים. בנוסף, המבקשת מפנה לתסקיר המבחן שנערך בעניינו של המשיב אשר עמד על מסוכנותו ולא כלל המלצה לשחררו, ולעברו הפלילי בו עבירת היזק לרכוש וגניבה.

9. המבקשת מוסיפה כי היא ערה לעיכוב הרב שחל בשמיעת הראיות בתיק, אך טוענת כי הדבר נובע במידה רבה מכך שהמשיב החליף פעמיים את ייצוגו. כמו כן, היא מדגישה כי שמיעת ההוכחות צפויה להתחיל עוד בטרם יחלפו תשעת חודשי המעצר הראשונים, וכן כי מועדי ההוכחות הנוספים נקבעו בסמוך, כך שהאחרון בהם קבוע ליום 14.5.2015. להשלמת התמונה, המבקשת מעדכנת כי בין הצדדים התקיימו הליכי גישור שלא צלחו.

10. המשיב מתנגד להארכת המעצר המבוקשת. באת-כוחו סבורה כי התמשכות ההליכים אינה רובצת בעיקרה לפתחו של המשיב. היא מצביעה על כך שבחלקה התמשכות זו נובעת מכך ששותפו של המשיב נעצר בשלב מאוחר יחסית, ולכן רק לאחר מעצרו נוספו ראיות רבות בתיק (כתוצאה מחקירתו), כמו גם מכך שהמדינה ביקשה את תיקון כתב התביעה ביום 1.4.2015 באמצעות הוספתם של 13 עדים. לשיטתה, בניגוד לנטען על ידי המדינה אין מדובר בעדים טכניים בלבד, ומכל מקום, יש בהוספתם כדי להשפיע על התנהלות ההגנה. באת-כוח המשיב עומדת על כך שקיבלה על עצמה את ייצוגו של המשיב כבר בראשית חודש פברואר 2015, כך שעיוכובים אשר חלו מאז אינם רובצים לפתחו של המשיב.

11. בכל הנוגע למסוכנות הנטענת באת-כוחו של המשיב סבורה שאין להפריז בה - בשים לב לכך שחלופת מעצר מהודקת צפויה לתת לה מענה.

12. באת-כוח המשיב ציינה את האפשרות של הסכמה מצידה להארכת מעצר קצרה עד אשר יתבהרו פני הדברים בהליך העיקרי בתום ישיבות ההוכחות הקרובות. בתשובה, באת-כוח המדינה ציינה כי לנוכח העובדה שהליכי הגישור לא צלחו ולנוכח מורכבותו של התיק לא ניתן לצפות לשינוי נסיבות משמעותי, ועל כן המדינה עומדת על הארכת המעצר

המבוקשת.

דין והכרעה

13. לאחר ששקלתי את הדברים עמדתי היא שיש לקבל את הבקשה.

14. אכן, נקודת האיזון שבין האינטרס הציבורי למעצרו של הנאשם לבין זכותו לחירות משתנה ככל שהמעצר מתארך אל מעבר לתקופה הסטטוטורית של תשעה חודשים. אולם, אינני סבורה שבנסיבות המקרה הסטתה של נקודת האיזון תומכת בשחרורו של המשיב בעת הזו.

15. בית משפט זה עמד לא אחת על כך שגם עבירות כלכליות ועבירות רכוש יכולות להניח בסיס למסוכנות, ולא כל שכן כאשר אלו מבוצעות תוך תחכום רב (ראו למשל: בש"פ 11136/03 מדינת ישראל נ' איטח, פ"ד נח(5) 337, 340 (2003)). במקרה דנן, האופי המתוחכם של מסכת המרמה אשר נפרסת בכתב האישום והיקפה מניחים בסיס איתן להארכת מעצרו של המשיב גם מעבר לתשעה חודשים. העבירות המיוחסות לו בוצעו בתחכום, בשיטתיות ותוך זלזול מכוון ברשויות אכיפת החוק. על כך יש להוסיף כי למשיב היה חלק לא מבוטל בהתמשכות ההליכים, גם אם לא היה היחיד שתרם לכך.

16. בשלב זה אפוא אני סבורה שקיימת הצדקה להיעתר לבקשה. מאחר שבאת-כוחו של המשיב ביקשה להשליך יהבה על דיוני ההוכחות הקרובים, לא למותר להזכיר כי ככל שיחול שינוי בנסיבות שבכוחו להצדיק עיון חוזר במעצרו - אם בעקבות הדיונים בתיק ואם מכל סיבה אחרת - דרכו של המשיב לבקש זאת מבית המשפט השלום פתוחה (בהתאם לכללים הרגילים החלים על בקשות כאלה).

17. בהתאם לאמור לעיל, אני מורה על הארכת מעצרו של המשיב החל מיום 6.5.2015 בתשעים יום או עד למתן פסק דין בת"פ 2075-08-14 בבית משפט השלום בנתניה, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ט"ז באייר התשע"ה (5.5.2015).

ש ו פ ט ת